

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNI ZAKONA O OBVEZAMA I PRAVIMA DRŽAVNIH DUŽNOSNIKA

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovog Zakona nalazi se u odredbi članka 2. stavka 4. Ustava Republike Hrvatske.

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Obveze i prava državnih dužnosnika u tijelima državne vlasti te njihove plaće za vrijeme obnašanja državne dužnosti uređeni su Zakonom o obvezama i pravima državnih dužnosnika (Narodne novine, broj 101/98., 135/98., 105/99., 25/00., 73/00., 30/01., 59/01., 114/01., 153/02., 163/03., 16/04., 30/04., 121/05., 151/05. i 141/06). Člankom 1. stavkom 2. Zakona o obvezama i pravima državnih dužnosnika taksativno su navedeni dužnosnici na koje se primjenjuju odredbe toga Zakona, a člankom 12. Zakona o obvezama i pravima državnih dužnosnika propisan je način izračuna plaća državnih dužnosnika te su utvrđeni koeficijenti za izračun plaća.

Razvoj obrazovanja u Republici Hrvatskoj je jedan od najvažnijih zadataka koji pred Republiku Hrvatsku stavlja Europska unija. Članak 67. stavak 1. Ustava Republike Hrvatske jamči autonomiju sveučilišta, a stavak 2. istoga članka utvrđuje pravo sveučilišta da samostalno odlučuju o svome ustrojstvu i djelovanju u skladu s posebnim zakonima.

Sukladno članku 4. stavku 2. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (Narodne novine, broj 123/03., 198/03. i 105/04.) propisano je da se visoko obrazovanje u Republici Hrvatskoj temelji na akademskim slobodama, akademskoj samoupravi i autonomiji sveučilišta, u skladu s Ustavom, međunarodnim ugovorima i tim Zakonom, a prema stavku 3. istoga članka akademske slobode pripadaju svim članovima akademske zajednice a obuhvaćaju slobodu znanstvenog i umjetničkog istraživanja i stvaralaštva, poučavanja, međusobne suradnje i udruživanja, sukladno Ustavu Republike Hrvatske, međunarodnim ugovorima i tom Zakonu, a navedena akademska sloboda, akademska samouprava i autonomija sveučilišta uključuju i odgovornost akademske zajednice prema društvenoj zajednici u kojoj djeluje.

Kako bi se navedene slobode i sveučilišna autonomija mogle nesmetano odvijati, te kako bi se u potpunosti ostvarila Ustavna načela u tom pravcu, predlaže se iz popisa Zakona o obvezama i pravima državnih dužnosnika brisati položaje rektora i prorektora sveučilišta.

Brisanjem sa popisa državnih dužnosnika, položaji rektora i prorektora sveučilišta postat će radna mjesta u javnim službama, pa bi se na pitanje njihovih plaća primjenjivao Zakon o plaćama u javnim službama (Narodne novine, broj 27/01). Prema članku 7. stavku 4. toga Zakona, vrijednosti koeficijenata složenosti poslova radnih mjesta I. vrste (za koja je opći uvjet visoka stručna sprema) mogu se kretati u rasponu od 1,05 do 3,50. Obzirom da su prema članku 12. stavku 3. Zakona o obvezama i pravima državnih dužnosnika koeficijenti za izračun plaće rektora i prorektora sveučilišta znatno viši (koeficijent za izračun plaće rektora

sveučilišta je 5,27, a prorektora sveučilišta 4,98) – predlaže se rektorima i prorektorima sveučilišta plaće regulirati posebnim podzakonskim aktom, odnosno uredbom.

Uredbom članka 12. stavka 4. Zakona o obvezama i pravima državnih dužnosnika propisano je da se plaće državnih dužnosnika uvećavaju za 0,5% za svaku navršenu godinu radnog staža. Međutim, navedena odredba se praktično nikada nije primjenjivala, jer je kroz dopune Zakona bilo propisano da se ta odredba neće primjenjivati u određenoj kalendarskoj godini. Ta odredba se ne primjenjuje ni u 2006. godini, jer je Uredbom o dopuni Zakona o obvezama i pravima državnih dužnosnika (Narodne novine, broj 151/2005) - donesenoj temeljem članka 1. Zakona o ovlasti Vlade Republike Hrvatske da uredbama uređuje pojedina pitanja iz djelokruga Hrvatskog sabora (Narodne novine, broj 115/2005 i 121/2005- ispravak) - propisano da se odredba članka 12. stavka 4. Zakona o obvezama i pravima državnih dužnosnika neće primjenjivati u 2006. godini.

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Provedba ovog Zakona neće zahtijevati osiguranje dodatnih sredstava u državnom proračunu.

IV. PRIJEDLOG DA SE ZAKON DONESE PO HITNOM POSTUPKU

Predlagatelj ocjenjuje da su se stekli uvjeti propisani odredbom članka 159. Poslovnika Hrvatskoga sabora, kojom je propisana mogućnost donošenja određenih zakona po hitnom postupku.

Obzirom da predstoji potreba žurnog reguliranja statusa rektora i prorektora sveučilišta kojima bi donošenjem predloženih izmjena i dopuna Zakona o obvezama i pravima državnih dužnosnika pretao status državnih dužnosnika, te zbog važnosti implementacije Bolonjskog procesa u pravcu reforme visokog školstva i osiguranja Ustavom zagwarantirane akademske i sveučilišne autonomije, navedeno se ocjenjuje dostatnim razlogom za hitnost postupka i stupanje na snagu Zakona danom objave u "Narodnim novinama".

V. TEKST KONAČNOG PRIJEDLOGA ZAKONA, S OBRAZLOŽENJEM

Uz prijedlog za donošenje ovog Zakona dostavlja se Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopuni Zakona o obvezama i pravima državnih dužnosnika.

VI. TEKST ODREDBI VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU

Uz Prijedlog za donošenje Zakona o izmjenama i dopuni Zakona o obvezama i pravima državnih dužnosnika, prilaže se tekst Zakona o izmjenama i dopuni Zakona o obvezama i pravima državnih dužnosnika (Narodne novine, broj 16/2004), čije se odredbe mijenjaju.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNI ZAKONA O OBVEZAMA I PRAVIMA DRŽAVNIH DUŽNOSNIKA

Članak 1.

U Zakonu o obvezama i pravima državnih dužnosnika (Narodne novine, broj 101/98., 135/98., 105/99., 25/00., 73/00., 30/01., 59/01., 114/01., 153/02., 163/03., 16/04., 30/04., 121/05., 151/05. i 141/06) u članku 1. stavku 2. alineja 26. briše se.

Dosadašnje alineje 27. do 29. postaju alineje 26. do 28.

Članak 2.

U članku 12. stavku 3. točki 6. podtočka "h) rektor sveučilišta 5,27",
briše se.
Dosadašnje podtočke i), j), k), l), m), n), o), p) i r) postaju podtočke
h), i), j), k), l), m), n), o), i p).

U točki 7. podtočka "d) prorektor sveučilišta 4,98"
briše se.

Članak 3.

Odredba članka 12. stavka 4. Zakona o obvezama i pravima državnih dužnosnika neće se primjenjivati u 2007. godini.

Članak 4.

Posebnom uredbom urediti će se plaće rektora i prorektora sveučilišta.

Do dana stupanja na snagu uredbe iz stavka 1. ovoga članka, rektori i prorektori sveučilišta zadržavaju pravo na plaće prema dosadašnjim rješenjima.

Članak 5.

Ovaj Zakon stupa na snagu danom objave u "Narodnim novinama".

O b r a z l o ž e n j e

Uz članak 1.

Ovom odredbom mijenja se popis državnih dužnosnika na način da se s tog popisa brišu rektori i prorektori sveučilišta.

Rektori i prorektori sveučilišta brišu se sa popisa državnih dužnosnika, zbog primjedbi da njihovo svrstavanje u državne dužnosnike dovodi u pitanje autonomiju sveučilišta. Radi se o visokim položajima na sveučilištu, a ne u državnim tijelima, te poslovi koji se obavljaju na tim položajima po prirodi stvari ne spadaju u poslove državnih dužnosnika. Osim toga, navedeni položaji nisu političke funkcije, nego prvenstveno radna mjesta na kojima se obavljaju stručni poslovi, koji zahtijevaju iznimno stručno znanje i iskustvo, pa je stoga potrebno osigurati njihovu punu depolitizaciju odnosno profesionalizaciju.

Uz članak 2.

Obzirom da se sa popisa državnih dužnosnika brišu položaji rektora i prorektora sveučilišta, potrebno je u članku 12. stavku 3. Zakona brisati koeficijente za izračun njihove plaće.

Uz članak 3.

Odredbom članka 12. stavka 4. Zakona o obvezama i pravima državnih dužnosnika propisano je da se plaće državnih dužnosnika uvećavaju za 0,5% za svaku navršenu godinu radnog staža. Navedena odredba posljednjih nekoliko godina nije primjenjivana. Vlada Republike Hrvatske smatra da navedenu odredbu ne treba primijeniti ni u 2007. godini te se stoga predlaže da navedena odredba ima povratno djelovanje.

Uz članak 4.

Brisanjem sa popisa državnih dužnosnika, položaji rektora i prorektora sveučilišta postat će radna mjesta u javnim službama, pa će im se plaća utvrđivati prema propisima kojim se uređuju plaće u javnim službama.

Prema članku 7. stavku 4. Zakona o plaćama u javnim službama (Narodne novine, broj 27/2001), vrijednosti koeficijenata složenosti poslova radnih mjesta I. vrste (za koja je opći uvjet visoka stručna sprema) mogu se kretati u rasponu od 1,05 do 3,50. Obzirom da su prema članku 12. stavku 3. Zakona o obvezama i pravima državnih dužnosnika koeficijenti za izračun plaće rektora i prorektora sveučilišta znatno viši (koeficijent za izračun plaće rektora sveučilišta je 5,27, a prorektora sveučilišta 4,98) – rektorima i prorektorima sveučilišta bi se znatno smanjile plaće kada bi se odredile prema koeficijentima utvrđenim u članku 7. Zakona o plaćama u javnim službama. Stoga se predlaže da do donošenja posebne uredbe, odnosno do iznalaženja odgovarajućeg rješenja za navedena pitanja, rektori i prorektori sveučilišta zadrže dosadašnje koeficijente za izračun plaće i to rektori sveučilišta koeficijent 5,27, a prorektori koeficijent 4,98.

Uz članak 5.

Ovom odredbom utvrđuje se dan stupanja na snagu Zakona.